

Nr 142.

Av herr **Ekman, Karl Johan**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökade anslag till folkskoleseminarierna m. m.*

I det vid Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 205 angående ökade anslag till folkskoleseminarierna m. m. fogade statsrådsprotokoll av den 4 april 1913 har vederbörande departementschef — i fråga om folkundervisningskommitténs förslag, att begäendet av Herrens nattvard ej längre må utgöra villkor för intagning i seminarium, utan att den i gällande stadga för folkskollärareseminarierna i riket den 29 januari 1886 härom förekommande bestämmelsen bör ersättas med ett stadgande, som på den inträdessökande endast ställer fordran på behörighet till konfirmation och nattvardsgång — gjort följande uttalande:

»Borttagandet av den nu gällande bestämmelsen, att den inträdessökande skall uppfylla bland andra villkor även det att hava »begått Herrens nattvard», har, som bekant, vid ett par tillfällen påyrkats inom Riksdagen, senast i en motion inom Andra kammaren år 1910. Det tillfälliga utskott, till vilket denna motion hänvisades, fann starka skäl tala för denna bestämmelses upphävande men ansåg, att den icke kunde borttagas, utan att någon annan bestämmelse i stället infördes, som tillgodosåge regeringsformens fordran (§ 28), att till sådan tjänst, varmed är förenat åliggande att meddela undervisning i kristendom eller teologisk vetenskap, endast den må utnämnas, som bekänner den rena evangeliska läran. Utskottet föreslog, att den överklagade bestämmelsen skulle ersättas med ett stadgande därom, att inträdessökande skall vara »medlem av svenska kyrkan». En icke obetydlig minoritet inom utskottet hemställde emellertid om sådan ändring, att fordran på nattvardsbegående utbyttes mot en fordran av innehåll, att sökanden vore »döpt medlem av svenska kyrkan och efter där åtnjuten konfirmationsundervisning behörigen förklarats berättigad till konfirmation och nattvardsgång». Vid ärendets behandling i kamrarna anslöt sig Andra kammaren till utskottets förslag (med 111 röster mot 92, som avgavos för reservationen) och Första kammaren till reservanternas.

Kommittén har nu i sitt förslag ställt sig på den av Första kammaren intagna ståndpunkten. För en bestämmelse i enlighet med Andra

kammarens tillfälliga utskotts förslag har kommitténs ledamot P. Hellström i till betänkandet fogat särskilt yttrande uttalat sig. Slutligen har en annan av kommitténs ledamöter, C. R. Sundell, i särskilt yttrande yrkat bibehållande av nu gällande bestämmelse alldeles oförändrad.

I de från vederbörande myndigheter inkomna yttrandena finner man uttalanden såväl till förmån för kommittéförslaget som till förmån för reservationerna, i synnerhet till den av Sundell avgivna. En och annan har till och med velat gå ännu längre än denna reservant i fråga om statskyrkliga kvalifikationer samt yrkat, att inträdessökande skall ej blott en gång hava gått till nattvarden utan även sedan alltjämt hava befunnit sig i nattvardsgemenskap med kyrkan.

För min del ställer jag mig på den av Andra kammaren år 1910 hävdade ståndpunkten.»

Uti de ändrade bestämmelser för folkskollärareseminarierna i riket, som givetvis komma att utfärdas, därest Kungl. Maj:ts ifrågavarande anslagsyrkanden bifallas, har man sålunda att emotse, att berörda inträdessvillkor bestämmas därhän, att den inträdessökande skall vara »medlem av svenska kyrkan».

Emellertid förhåller det sig, som bekant, så, att i vårt land även främmande trosbekännare, baptister, metodister, katoliker m. fl., kunna tillhöra svenska kyrkan och räknas såsom medlemmar av densamma. Vid sådant förhållande synes det vara oundgängligen nödvändigt, att förevarande inträdessvillkor bestämmas så, som Första kammaren år 1910 för sin del beslöt och folkundervisningskommittén i enlighet härmed föreslagit.

Jag tillåter mig alltså hemställa,

att Riksdagen, därest Kungl. Maj:ts ifrågavarande anslagsyrkanden helt eller delvis bifallas, måtte vid medlens beviljande fästa såsom villkor, att sådan ändring i stadgan för folkskollärareseminarierna i riket vidtages, att den som önskar att såsom elev vinna inträde i seminarium skall, bland annat, genom vederbörande pastorsämbetes intyg styrka, att sökanden är döpt medlem av svenska kyrkan och efter där åtnjuten konfirmationsundervisning behörigen förklarats berättigad till konfirmation och nattvardsgång.

Stockholm den 23 april 1913.

K. J. Ekman.
Jönköping.